

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 12. uri z dnevno naslednjega dne ter stane vsak teden 180 k., polletno 90 k., letno 180 k., mesečno 15 k. Izdajatelj: Dr. J. Ribar, Maribor, Jurčkova ulica 20, II. nadst. Poštomatno število 11.571.

Maribor, sobota 2. julija 1921.

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčkova ul. št. 20, I. nadst. Telefon inšurab. št. 374. UPRAVA se nahaja v Jurčkovi ulici št. 4, peti nadst. Gomo. Telefon št. 21. Št. 1153 političnoobveščevalni inšurab. št. 11.571.

Ne sprejema besed, ki niso v skladu s politično stališčem.

Leto: II.

Maribor, sobota 2. julija 1921.

Številka: 146.

Odhajajoči omladini.

Mrjeti čes kad staneš sam
U ideale svoje sumnjati.
Kranjčević.

Vedno je imel mlad človek važne naloge v narodu in družbi, tembolj pa v času zgodovinskih preobratov in novih pokretov. Mladost je osnova bodočnosti, v njej leže zapredki vseh bodočih pokretov in izprememb. Mladost je vedno pomenila progres, in kar je glavno, imela je ideale pred sabo. Te ideale je vedela podžgati z navdušenjem, samozavestjo, ponosom. Mladina je stopala z razvitim praporom v življenje, verujoč vanj in zaupajoč mu.

Že stoletja ni bil čas tako epohalnega pomena, kakor je dandanes. Toliko globokih izprememb kamorkoli se obrneš! Materijalno, moralno in socialno življenje človeštva išče nova pota, vse je „in statu movendi“, vse se presnavlja.

Pred našimi očmi se razvija svobodna narodna država treh jugoslovenskih plemen. Pomena in vrednosti te pridobitve ni mogoče ceniti po trenutnem stanju; treba je obrniti težke liste naše narodne zgodovine, treba je iti daleč nazaj v našo preteklost in iznova pretrgati, kako neizmerno gorje je ležalo na naših prednikih in koliko žrtev je bilo padlo za to ali še skromnejšo svobodo, kakor jo uživa naše pokolenje.

Borba za trenutno oblast v tej državi je borba med političnimi strankami, borba med predpotopnimi naziranj.

Borba za trajno oblast v svobodni državi je pa borba med prošlostjo in bodočnostjo.

Bodočnost zahteva od nas nove žrtve, zahteva vse naše sile, da izvrši svoje velike zasnove.

Mlad človek ve, da je mladost najbolj ponižana, če robuje prošlosti. Mlad človek, temelj bodočnosti, stopa smelo naprej in zažiga pred hramom Bodočnosti svoje žrtve.

Kaj je v naši domovini prošlost? To je lakajstvo vsemu zastarelemu, preživetemu, nezdravemu. Gorje, ki je razvojne sile našega jugoslovenskega naroda tlačilo k tlom, ni bilo samo delo tujcev, temveč tudi lastna narodna bolezen. V nas je bilo premalo vere v lastno moč, premalo zaupanja v individualne sile, premalo delotvornosti in samo zato smo podlegli tujcem.

Sedaj, ko tujca ni več nad nami, je treba z vsemi sredstvi ozdravljati to tisočletno narodno bolezen. Treba je pomladiti, osvežiti ves naš fizični in moralni narodni ustroj.

Govori prošlost: zaman, kar se je tisoč let gradilo, se v sto letih ne poruši!

Govori bodočnost: ne, duh obvlada znato, ideja zmaguje, „kar je zdravega, to obvelja“!

Mladina, tod je naša pot!
Pomladiti ves naš narod, vlti mu nov duh, vzgati mu pogum in silno vero vase! Proč z vsjo šaro, ki leži na potu; močni toki naj odplavijo tisočletne smeti in oplodijo našo grudo!

Nikdar ne sezidaš hiše od zgoraj navzdol, nikdar ne stopiš z hriba na hrib, ne da bi prehodil dolino med njima. Tak je zakon narave.

Progres človeštva je podvržen istim zakonom. Največja ideja se mora s svojega hriba ponižati v dolino, da dospje na drugi hrib. Vse velike, silne zasnove, ki jih mi mladi čutimo v sebi in ki so naše zvezde v meglenem in zadušljivem ozračju sedanjosti, bodo presle v meso, ako bodo mogle vzdržati pot preko doline navzgor v bodočnost.

Ta dolina je naše ljudstvo, ki se klič v starem in kateremu moramo dati novo. Iti moramo med ljudstvo in dvigniti njegove kulturne in gospodarske

Iz četrtkovih sej ustavodajne skupščine.

TIP, Beograd, 30. junija. Današnja sejo konstituante je otvoril predsednik dr. Ribar ob 12. uri. Prisotni so bili tudi komunisti, ki so prišli v dvorano popolnoma mirno in je bila opaziti na njih deprimiranost. Po izvršenih formalnostih je vstal predsednik dr. Ribar in dal duška svoji ogorčenosti nad zločinski atentat na prestolonaslednika regenta. Njegov govor so poslanci ponovno prekinili z navdušenimi klicij „Zivio regent!“ Vsi poslanci so pri teh klicij vstali raz sedežev, samo komunisti ne. Po govoru dr. Ribara se je oglasil k besedi socialistični poslanec Divac, ki je protestiral proti temu, da bi vlada eventualno atentat porabila za boj proti delavskemu razredu. Socialni demokrati da so bili vedno nasprotniki terorističnih metod, ker stoji na stališču, da mora samo organizirana akcija vsega proletarija dovesti do uspeha. Ko je šel komunist Triša Kaclerović na govorniško tribuno, je bilo slišati klice: „Atentatori! Kje so bombe!“. Kaclerović se je izjavil proti ustavi, ker ni rešila vprašanja proletarijata, ki ostane še naprej brezpraven. Komunisti bodo sicer prisegli na ustavo, borili pa se bodo še dalje za uresničenje svojih idej. Sledilo je zapriženje komunističnih poslancev. Takoj nato je izjavil komunist Milojković, da se komunisti ne bore proti osebam, ampak proti režimu. Atentat je posledica reakcionarnega režima. Seja je bila zaključena ob 13. uri in sklicana prihodnja za 16. uro.

Proslava ustave v Beogradu.

LDU Beograd, 30. junija. (Presbifro.) Atentat na regenta ni vplival niti najmanje na svečanosti, ki so se včeraj še sijajneje in še bolj navdušeno nadaljevale. V mestu je vladalo slavnostno razpoloženje in za vseh svečanosti ni bilo nobenega incidenta. Ljudstvo se je zabavalo na Terazijah in Kalimegdanu, kjer je svirala vojaška godba. Zvečer ob 21. uri je šel po mestu velik izprevod z bakljami, na čelu mu predsednik občine in občinski svetovalec. Sodelovale so vojaške godbe in pevska društva. Izprevod se je pomikal na Terazije, kjer je predsednik

Korfantijev proglas.

LDU Nauen, 30. junija. (Radio-Grič.) Vodja poljskih vstasev, Korfanty, je objavil razglas, v katerem pravi, da se bo poljski pokret likvidiral in pozivlje prebivalstvo k redu. Razglas nadaljuje, da je treba počakati, da zavezniki izpolnijo svoje obljube in da se Gorenja Slezija čimprej spoji s domačo zemljo. „Ratiborer Zeitung“ javlja, da je izdal Korfanty razglas, v katerem obeta, da bo zopet pričel borbo z Nemčijo, kadar bo potreba.

Nadaljevanje pogajanj z Nemčijo.

LDU Nauen, 30. junija. (Radio-Grič.) Včeraj so se v Parizu pričela nadaljevati pogajanja, ki so se pričela v Wiesbadnu. Nemška delegata sta dr. Bergmann in Seeheimer.

Vojna v Mali Aziji.

DKU Pariz, 30. junija. (Brezlično.) Izgleda, da se je vojna v Mali Aziji omejila na tri točke: Izmid, Brussa in Ušak. Turki so baje povsod zmagali. Iz zanesljivega vira potrjujejo, da so Grki zlasti pri Ušaku doživeli občuten poraz. Tretjo grško divizijo, ki je bila znatno ojačena, zasledujejo turške jezdne čete.

LDU Beograd, 30. junija. Popoldanska seja skupščine se je nadaljevala ob 16.30. uri. Po izvršenih formalnostih se je objavila odpoved poslanskemu mandatu poslanca Antona Kristana in Milana Lazareviča. Nato se je čitala zahteva državnega pravdnika, naj se izroči sodišču trije poslanci, ki so se pregrešili proti § 104 kaz. zak. Nato se je prešlo k aktom. Prečitala se je resolucija zemljoradniške organizacije v Sarajevem glede agrarnega vprašanja. Pred prehodom na dnevni red je republikanec Krsto Pejović podal izjavo svojega kluba glede atentata in obsojal terorizem v državi. Kot prva točka dnevnega reda je sledilo nato poročilo verifikacijskega odseka z dne 1. maja t. l., nanašajočo se na mandat Jana Janečke, ki ni naš državljan. Sklenilo se je, da mandat poslanca Janečke ni veljaven. Proti so glasovali komunisti, socialisti, republikanci in dr. Trumbić. Nato se je razpravljalo o drugih točkah poročila imunitetnega odseka, ki zahtevajo izročitev večjega števila poslancev sodišču. Najbolj živahna je bila debata radi poslanca Vilderja, ki je razžalil zagrebškega odvetnika dr. Hoferja. Končno se je sklenilo, da se poslanec Vilder ne izroči sodišču. Izročili pa so se sodišču razni drugi poslanci, med temi Dragutin Pečić, Vladimir Pušenjak, Janko Rajar, o poslancu Brandnerju in nekaterih drugih pa se bodo zahtevali akti. Seja je bila končana ob 19. uri. Prihodnja seja bo jutri ob 10. uri z dnevnim redom: volitev prvega podpredsednika.

občine Dobran Metrović pozdravil regenta v imenu mesta ter mu čestital, da se je srečno izognil nevarnosti. Regent se je zahvalil za izraze vdčnosti in končal svoj govor z vzklikom: Zivel Beograd! Svečanosti so trajale dolgo v noč.

LDU Skoplje, 30. junija. Ko so došle semkaj vesti o regentovi prisegi na ustavo, je oddalo topništvo na trdnjavi 101 strel. V mestu je nastalo navdušenje. Sklenilo se je, da ostanejo vse prodajalne tri dni zaprte. Zvečer je bila bakljada in potem banket.

Konec vojnega stanja med Ameriko in Nemčijo.

DKU Washington, 30. junija. Reprezentančni odbor je sprejel poročilo obeh zbornic, glasom katerega je končano vojno stanje z Nemčijo in Avstrijo.

Rusija in Italija.

DKU Moskva, 30. junija. Ruski zastopnik v Italiji je na poziv italijanske vlade stavil predlogo za trgovsko pogodbo med obema državama.

Razmejitve med Italijo in Avstrijo.

DKU Dunaj, 30. junija. Mednarodna razmejitvena komisija, ki ima glasom mirovne pogodbe določiti mejo med Avstrijo in Italijo, je dne 4. t. m. dospela v Beljak in se 15. junija predstavila deželnemu glavarju dr. Lemischu. Komisija je dokončala predpriprave za odsek Törl-Tarwis in se je začasno podala na Trnava.

Nova vojna?

London, 29. junija. „Daily Telegraph“ javlja, da med Rusijo in Japonko obstoja nevarnost nove vojne.

sile. Lotiti se moramo podrobnega, individualnega dela; od človeka do človeka prenašati plamenice svetega ognja, ki plamt v mladih idealnih srcih.

Naš narod je treba vzposobiti za pravo jugoslovensko idejo, a ta je:

Odprava regionizma in uvedba zdravega nacionalizma. Vsak posamezni državljan mora biti najprej ponosen na svoj narod in lastno narodno državo, ker je nemogoče, da bi brez tega ponosa sprejel ponos človeka.

Odprava dosedanjih kulturnih razlik, kar najširja ljudska izobrazba; odprava analfabetizma tam, kjer obstoja; prepričevalna beseda o važnosti in potrebi, da vsak kmet in delavec postane omikan gentleman in da samostojno razsoja vsa dnevna vprašanja. Ves jugoslovenski narod je treba kulturno dvigniti in njegovo narodno ter socialno življenje bo dobilo čisto drug obraz.

To je naloga mladih ljudi. To so žrtve, ki jih zahteva bodočnost.

Mladina gre na počitnice. Sedaj je najlepša prilika, da prične s podrobnim delom v smislu novih nacionalnih potreb in da proučava življenje ljudstva ter išče pota, kako bi se dalo to življenje izboljšati, urediti, racionalno izkoristiti za skupnost, za narod, za človeštvo. Mladina mora iti med ljudstvo z zavestjo, da najboljše naša izobrazba ne sme izkopati prepada med inteligentom in priprostim članom naroda, da ima nacionalizem v tem in samo v tem svoj raison d'être, da veže kompleks ljudstva v enoten organizem, kakor to narekujejo prirodni zakoni in da je v tem organizmu inteligentni sloj organ, kakor vsi drugi — možgani sicer — a zato enakovredni z ostalimi.

Zato morajo naš narodni možgani napeti vse svoje zmognosti, da se popravijo ostali zahirani deli organizma in da postane jugoslovenstvo v svetovni zgodovini kulturna in socialna sila.

Mladost, veruj v bodočnost in se ne oziraj v preteklost. Tvoja bo!

I—na.

Proti zavajalcem našega ljudstva.

(Dopis iz Sv. Lovrenca na Pohorju.)

Po dravski dolni straži; seveda tudi pri Sv. Lovrencu, vse je na nogah! Kaj neki je. — Gotovi ljudje tečejo od hiše do hiše ter pobirajo podpise. Na, na, seveda za priključitev k Nemški Avstriji — ali pa za povrnitev Habsburžana. Eno bode. — Trške klepetulje stikajo svoje brite glave, si riblje roke, razmotrivajo in razpravljajo v živahni debati o novem položaju. Bists Weiber, pravi ena, die Klerikalen sind für uns — Deutsche — die einzige Rettung. Ben die kämen, gebma unsre Unterschriften he—. Pst!! unter uns g'sogt, Heil und Sieg! — Pa poglej hudimarja, po prazgodnjem veselju pride razočranje. Pridruži se jim klerikalna frajlica in pravi: „Die Unterschriften gelten vorläufig nur für die Autonomie; den An-schluss an Karl wollen wir erst später ausfechten.“ Babe so se spogledale ter se jezno razšle, ker je „der g'hoft Sieg schon wiede wegg'flogen.“ Raznesla se je hitro vest in vse kriči po avtonomiji Slovenije. — Ker se je prvotna škodljiva misel na republiko ob času volitev k sreči potlačila, se pojavljajo sedaj druge enake pošasti, ljudstvo kolikortoliko še nevede o pomenu avtonomije, republike, centralizma itd. se kot tako skuša od gotove strani vznemirjati delati nezadovoljne in jih pripravljati, na različne ideje — ter si jih privabiti v svoje nastavljene mreže, iz katerih cedi sam med, da tako ustrezajo svojemu strankarskemu poželenju

m pridejo preko svojih nasprotno-mislečih sobratov do neomejene oblasti. Bodi odkrito povedano, da trpljenje, zapostavljanje poedincev, nezadovoljnost kmeta in obrtnika radi velikih davkov itd. ne bode nikdar izostalo, če dobimo potem tudi republiko ali avtonomijo Slovenije, kateri bi načelovali klerikalci ali njihovi rdeči bratci. To so strankarji, ki poznajo samo svoj žep. Seveda tudi centralizem, kakor si ga eden ali drugi predstavlja, podprt od ene enake strani, ki bi le istotako izkoriščal enostransko, bi nam nič kaj ne obetal. Gola resnica je — našo srečno ali lepšo bodočnost, če si jo resnično želimo vsi Slovenci, Hrvatji in Srbi, moramo iskati edino v konsolidaciji, to je v tesni zvezi — v vsestranskem upoštevanju krajevnih razmer in v splošnem enakovrednem bratskem spoštovanju in ljubezni. Avtonomije, republike z različnimi načeli, nas ne bodo krepile, ampak slabile. Moč in ugled na znotraj in na zunaj si priborimo s pravim ujedinjenjem, enotnim nastopom, z dobrim hišnim redom, to je z ustavo ali zakonodajo. Le dobra vera in hotenje vsakega poedinega Jugoslavena nas dovede do zaželenih ciljev. Vse drugo, kar se dela, je laž in narodni greh. Naj bode naveden samo majhen primer iz kmečkega življenja: Oni gospodar ali posestnik z manjšim posestvom, ki ima pridne, zveste sinove in hčere, da delajo skupno, napreduje, nasprotno ko oni gospodar na velikem posestvu, ki ima istotako sinove in hčere, a delajo vsak v svojo korist, to se pravi, vsak za svoj žep, nazadnje niti za davek ne spravi potrebnih grošev skupaj. Na vse zadnje pa doleti britka usoda vse skupaj — da falirajo — da morajo zapustiti lepo posestvo ter iti za težake. — Tako se lahko nam zgodi, če ne bodemo pravočasno krenili pravo pot.

Poklicani za to skupno in napredno delo so v prvi vrsti od ljudstva izvoljeni narodni poslanci, katerih naloga je priboriti vsem jugoslovenskim plemenom tako ustavo ali take zakone, da jih bomo vsi, brez razlike na stan, lahko veselili. Nikakor pa se ne sme trpeti ali pripustiti raznovrstnim kolporterjem delati z Judeževimi groši propagando za hinavske strankarske namene — rušiti misel pravega ujedinjenja s tem, da pobirajo podpise, kadar in kakor se jim zljubi, zdaj za republiko, zdaj za avtonomijo, zdaj za črno, zdaj za rdečo internacionalno itd. ker vse to buni in bega našo dobro ljudstvo in ga s tem dela nezadovoljno in nesrečno. Vsem tistim, ki delajo nevoljo med ljudstvom ter mu obetajo zlate gradove, če gredo za njimi, nikakor ne gre za vero, za ljudsko svobodo, za znižanje davkov in tržnih cen, za dobrobit vseh nas drugih, ampak, kakor že enkrat povedano, za oblast. — Straši jih radikalni socijalni program, ki prodira v vse narodne vrste ter jih zasleduje z naglimi koraki, da jih prehitijo ter potlačijo njihovo farizejsko početje.

Zakonodaja ali ustava naše države, ki nas naj vse osreči in zadovolji, se

je odločila na Vidov dan, ki smo ga vsi v celi naši kraljevini s ponosom svečano proslavili na čast onim velikim srbskim junakom, ki so padli na Kosovem polju za svojo in našo zlato svobodo! X.

2-3. julija cvetlični dan

Ciril-Methodovih podružnic v Mariboru,

Notranja in zunanja politika.

* Radičeva „zunanja politika“. Radič je po znanem dopisniku nemških listov Teodoru Berkesu raztrbil v svet, da je ameriški predsednik Harding podal izjavo: Irsko in hrvaško vprašanje mi leži enako pri srcu. Da poznam dobro Hrvatsko, razvidite iz tega, ker nisem dovolil, da bi se Reka pridružila Italiji. Ta vest ne poteka iz Washingtona temveč iz Zagreba. Hrvatski kmetje in nemški nacionalisti nasedeja vsaki Radičevi raci.

* Rekonstrukcija bolgarske vlade. Stambulski je izvedel ponovno rekonstrukcijo svojega kabineta. Bolev, predsednik sobranja, je prevzel listačo ministrstva za promet, Djordje Tomov, bivši predsednik sobranja, je prevzel listnico ministrstva za notranje stvari. Minister Atanazov je podal ostavko. Ta preosnova vlade je ojačila njen položaj.

* Konferenca med Češkoslovaško in Madžarsko, ki se je vršila minule dni v Marijinih Laznih, je zaključena. Izdan je bil nastopni komunikat: „Zeleč, da se številna vprašanja, ki izvirajo iz mirovne pogodbe, rešijo na mirnem način, sta se sestala češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš in madžarski minister za zunanje zadeve grof Banffy dne 23. in 24. t. m. v Marijinih Laznih in izmenjala misli, kako bi se odstranile one poteškoče, ki so se pokazale tekom pogajanj med strokovnjaki v Budimpešti in Pragi. Pogajanja med dr. Benešem in grofom Banffym so privedla v nekaterih vprašanjih k sporazumu. Ostala vprašanja bodo rešena na posvetovanjih strokovnjakov v Budimpešti ali v Pragi, oziroma na katerem novem sestanku, ki bo kasneje sklican.“ „Vossische Zeitung“, ki prinaša to poročilo, pripominja, da so bili doseženi večji uspehi, kakor se da povzeti iz previdno sestavljenega uradnega komunikata. Češki premog in češko železo se bo zamenjalo za madžarsko žito, a češki industriji bo odprta pot na madžarski trg. Tudi politična nasprotja se bodo dala premostiti, dasiravno ni došlo do končnega sklepa o korekturi meje, kakor so jo predlagali Madžari. Vendar pa so madžarske želje vzete na znanje in bodo izpolnjene, v kolikor ne nasprotujejo določbam mirovne pogodbe, s pogojem da Madžarska poda izjavo, s katero se

binšek je delal vztrajno in tiho; nekaj sadov je poskusna predstava že obljubila.

V splošnem je dramam manjkalo enote, koje do skrajnosti dovršene popolnost sem občutil v Zagrebu pri Hudožestvenikih. Kriva je tega prevelika razlika med dobrinami igralcev. Neskladja, nenglajevnosti, protislovja so se takoj izgladila, kakor hitro so se sešli na deskah boljji. V celoti letošnje dramske sezone pa se je dosegel napredek, ki nam bo podal drugo leto zelo lepe stvari, ako ga bodo naši igralci gojili tako zvesto, kakor se je to zgodilo pri marsikateri drami v pretekli sezoni!

V kolikor nam je gled. uprava nudila burko, v toliko je bil to slep strel. Kadar se je čuval okus in se niso kršili naravni zakoni estetike, ni, če že ravno nič koristila, vsaj nič škodovala. Z „Rodoljubom iz Amerike“ je gled. uprava loppila kar po celem; ta znači najdaljši ovinek na krivih potih naše uprave. G. Povhe ji je služil v tem oziru kot najdelj v ospredje potisnjena postojanka, postal s tem ljubljeneč galerije, a hud dolžnik okusa, estetike in umetniške ambicije.

Isto velja za opereto. Ta je tribut po circeanses vzklikajočega občinstva in po-

odreče povratku Habsburgovcev in zadovolji z manjšimi mejnimi korekturami. Češkoslovaška je radi tega proti temu, ker na Madžarskem ni zadostno organizirana varnost na mejah. O vprašanju mej se bo razpravljala na enem bodočih sestankov. V Mar. Laznih je tudi sklenjen sporazum glede manjšinske zaščite. Konferenca v Portorose bo tedaj zatekla Madžarsko in Češkoslovaško že v bližjih stikih, kakor je to bilo pričakovati.

* Boljševiški vojni svet. Kakor javlja „Excelsior“ iz Helsingforsa, se je vršil 16. junija v Moskvi vrhovni vojni svet, kateremu je prisostvoval razen Trockega tudi general Brusilov. Sklenili so, da se boljševiške čete razdele med Daljni Vzhod in Malo Azijo. Boljševiki bodo podpirali angorsko vlado tako z častniki kakor s strelivom. V vzhodni Sibiriji bodo boljševiki ostali v defenzivi, vendar pa vojni svet misli, da bo vse to premalo za uspešen odpor proti generalu Sjemjonovemu. Najodločneje demantirajo vesti o odstopu Cičarina.

* Sporazum med Italijo in Vatikanom. Pariški „Matin“ javlja, da se pripravljajo sporazum med Vatikanom in Italijo v vprašanju Rima. Sporazum bi temeljil na sledečih točkah: 1. Italija odstopa formalno sv. Stolici teritorij, na katerem stoji Vatikan s cerkvijo sv. Petra, lateransko palačo in kastelom Gandolfo, kateri uživa sedaj eksteritorialnost. 2. Garancijski zakon, katerega papež z ozirom na enostransko ni nikdar priznal, izgubi svojo veljavo. 3. Italija mora plačati papežu odškodnino za okupacijo teritorija, zato se pa Vatikan odreče letni apanaži.

* Za neodvisno Porenje. Iz Nauena se poroča: Kakor poročajo iz Bonna, se opaža močno gibanje takozvane porenške republikanske stranke, v kateri sodelujejo tudi Belgijci in Francozi. To gibanje stremi za tem, da se vse Porenje proglasi za neodvisno in nevtralnno državo pod varstvom vseh veselil.

Zanimivosti.

Maksimalne cene za ženske. Izmed mnogih posledic vojne so nam ostale tudi maksimalne cene. Maksimalne cene so se pred vsem določale za vsakdanje potrebščine, v prvi vrsti za živež, in še danes n. pr. imamo v Mariboru maksimalne cene za meso itd. Toda o maksimalnih cenah za ženske pri nas še nismo slišali in vsakomur se zdi to neverjetno. In vendar je to živa resnica. Angleški minister za zunanja dela Balfour je te dni podpisal naredbo, ki določa maksimalne cene za ženske. Marsikdo bo neverjetno zmajal z glavo, češ, saj vendar živimo v 20. stoletju in ne v oni kruti dobi, ko se je tudi s človeškim blagom tržilo. A vendar je temu tako. Niso sicer te maksimalne cene veljavne za kako evropsko tržišče, pač pa za Afriko. V angleški koloniji Sierra Leone v Afriki je pri tamošnjih zamorcih star plemenski običaj, da ženin nevesto od očeta kupi. Hčerke so tam res pravo bogastvo (kar se pri nas ne more

inteligentne inteligence. Z „Boccacciom“ je naš teater daleko prekosil predvojne najboljše operete v Mariboru. „Mamzelle Nitouche“ pa pomenja škandal in celo ga. Polakova tokrat ni zaostajala za g. Povhetom v zadolževanju prej omenjenih vrlin.

Last not least — prišel je g. Podbevšek s svojimi bombami in dal „—ru“ priliko, da napiše svojo najboljšo kritiko v sezoni. Za par dobrih pesmi se umetniški večer ni izplačal; glede ostalih pa naj ponovim besede nekega tuk. znanega filologa in kritika: „Fant predstavlja posebjeno dekadenco naše predvojne literature“ in nekega za umetnost vnetega sodnika, ki je vzhicen vzkliknil: „Da pride meni v roke, uporabim nanj § 2 lit. b) kaz. zakona“ (neodgovornost za dejanja, ki ga kdo izvrši v zmotenosti misli). Jaz pa pravim, da je g. Podbevšek talent, ima lep verz in je nedosegljiv v primerah. Ob tej priliki se je zopet občutila potreba po nekakem kulturnem svetu v Mariboru, ki bi naj bil prehodni urad za vse prireditve, o čemur sem o priliki že sprožil misel in načrt.

Konec sezone nam je dal premijero Reinec-a „Učiteljico Pavlo“, ki sicer ne odzvarja zahtevam časa, pač pa potre-

ravno trditi). Ženin plača bodočemu lastu nevesto v angleški veljavi in ceni po pogodbi ne more znašati več kot 5 funtov šterlingov. V zadnjem času pa je v Sierra Leone nastopilo pomanjkanje žensk in tamošnji ženitbeni kandidati se morali k sosedom v Liberijo po žene. Liberijanci pa so to okolnost izrabili v svoje dobičkanosne spekulacije in — cene ženskam zvišali na 6, 7, 8 in še več funtov. To pa je črne ženine tako razburilo, da so se obrnili na angleškega guvernerja in ga prosili, da napravi tej „druginji“ konec. Po dolgotrajnem pogajanju so se končno sporazumeli in določili maksimalno ceno za ženske kakor je bila že prej veljavna v Sierra Leone tudi za Liberijo, to je 5 funtov šterlingov in s tem napravili konec ženski druginji.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Dnevna kronika.

Maribor, 1. julija 1921.

— Proslava sprejetja ustave v Mariboru. Dne 29. t. m. je bila sprejeta ustava. Dan nato so bili vladar in skupščina na ustavo zapriseženi. Ta zgodovinski dogodek tvori temelj naše bodočnosti in važen korak naprej v konsolidaciji države. Prebivalstvo in zlasti hišne posestnike vabim, da razobesijo zastave dne 2. julija, ko se vrši v Stolni župni cerkvi slovesna zahvalna služba božja ob 9. uri dopoldne. Mestni magistrat Maribor, dne 1. julija 1921. Vladni komisar: Poljanec, s. r.

— K „Stražini“ notici „Komandant 45. pešpolka“ od dne 27. junija smo prejeli sledeča pojasnila: Da so „Stražina“ poročila največkrat navadna podla laž, o tem menda ni treba še posebej govoriti in tako je zlagano seveda tudi poročilo pod omenjenim naslovom. Na padeni podčastnik ni inzultral orlovske mladine, ni kričal v nemškem jeziku, ni izvlekel samokresa, ni kričal, da mirno postreli če treba tudi 300 Orlov in tudi ga nihče ni izgnal. Res je le, da je dotični podčastnik prišel slučajno v Limbuš v gostilno Julija Robiča ter šel iz radovednosti pogledat pred cerkev, kjer se je nahajala večja truma ljudi. Poslušal jo govornika, ki je ravno dokončeval svoj hujskaški govor ter nato, ko je nekaj otrok po končanem govoru kričalo „Zivijo Orli!“, zakričal „Zivijo Sokoli!“ ter se obrnil, da odide zopet v gostilno. Medtem pa so ga že obkrožili razni sumljivi orlovski elementi ter ga hoteli preteptati. Nič ni pomagalo pojasnjevanje, da ima on isto pravico kričati „Zivijo Sokoli!“ kot oni „Zivijo Orli!“

bam naših odrov po domači hrani. In Pavla je lepa in zdrava.

Gledališka uprava je izdajala gledališki list „Zrnje“, ki pa zsl ni prinašal posebnega, da, niti razmeroma dobrega. Krivo je temu menda to, da nimajo kulturni delavci v Mariboru takih stikov, kakor bi bili potrebni za enotno uplivanje na kulturno bilanco v našem mestu in za prospeh leposlovnega lista.

Sokol, žensko društvo, akademiki so prirejali dobra, a neobiskana predavanja. Mnogo je torej nudila predavljajoča se sezona. Ali je kaj ostalo?

Osem let hodi fant v srednjo šolo, če bi pa po maturi zbral njegovo znanje, bi ga bilo za tenko, tenko knjigo, ki se manjša potem od leta do leta.

In občinstvo od ene sezone? ... Ne, ne upam se zaleteti vanj. Bo že, bo že! Zaenkrat smo zopet v znamenju mlaja. Čarobnost sijajnih zimskih in pomladnih plesov se avtomatično z večno neodoljivo silo po circeanses zahtevnega človeka pretvarja iz polmrakov separaja in pikantnega dekolteja v mrakove širnih vrtov kadetnice in ljudskega vrta in v skrivnostno šumljanje mladocvetičnih grmcev.

Zato — brž konec s sezono!

Dr. Makso Šnuderl:

Mariborska kulturna bilanca.

(Ob koncu sezone.)

(Konec.)

G. Zeleznika je tako škoda, da bi lahko najeli ženske-žalujke, da bi ne prestanto obžalovale njegov odhod. Vzela ga je Ljubljana; g. Bratino pa nam je vrnilo Celje, kjer je hotel smel, idealen in sposoben — rožce saditi. Celjsko društvo pa se je postavilo v pozo, da mu je idealist pokazal hrbet. Zdaj je baje prevzel ravnateljstvo gledališča, dejstvo, ki sem ga z entuziazmom pozdravil. G. Bratina pomenja kompromis med g. Nučičem, preoportunističnim in prepustljivim in med g. Skrbinšekom, preekskluzivnim in prestrogim. Jaz z obema rokama podpišem program g. Skrbinšeka, a v isti sapi tudi resnico, da je za Maribor za enkrat še nemogoč. G. Bratina bo znal zadržati stare igralce in mlade talente; nekaj plevela bo pa iztrebil.

Premalo je javnost cenila dramatično solo, ki je neprecenljivega pomena za razvoj naše oderske umetnosti. G. Skr-

dvignilo se je nadenj par pesti in palic in v silobranu je posegel v žep, kar je napadalce preplašilo, ker so mislili, da ima v žepu samokres, katerega pa sploh ni imel in so pobegnili. V gostilni je potem omenil, da nima nihče pravice zabraniti jugoslovenskemu državljanu vpiti „Zivjo Sokoli!“ Kar se pa tiče laži, da je govoril nemško, naj zadostuje to, da je bil že zdavnaj pred prevratom zaznamovan in preganjan kot srbofil ter bi bil t. 1915 pri Dukli to svoje srbofilstvo kmalu plačal s smrtjo. Končno pa bodi še omenjeno, da Limbuš ni kraj za orlovske prireditve, kar se je razvidelo tudi iz tega, da se lega klavernega zmeta razen onih, ki so jih prignali s seboj iz Maribora ter razen župnika in mežnarja ni vdeležil nihče od domačinov, od katerih so nekateri celo orlovske polomije gledali le iz radovednosti od daleč. Za nas je s tem ta zadeva končana, če pa hoče „Straže“ nadaljevati, bomo tudi mi posvetili z malo bolj žarko lučjo v ta orlovski „zlet“ v Limbuš.

— **Odgovorni urednik „Straže“**, Vladimir Pušenjak izročil sodišču. Konstituenta je sklenila, da se med drugimi izroči sodišču radi tiskovnega prestopka tudi odgovorni urednik „Straže“ Vladimir Pušenjak. S tem in s sprejetjem ustave, po kateri bo tiskovne pravde odslej reševalo redno in ne več porotno sodišče, je zadan „Straži“ hud udarec. Opozorjamo na to osobito one, ki proti „Straži“ niso vložili tožbe radi strahu pred imuniteto njenega odgovornega urednika.

— **Nepotrebni izdatki.** Letošnji sklep šolskega leta na srednjih šolah in na ostalih šolah v mestih, kjer se nahajajo srednje šole, nikakor ni prikladen, ne za učiteljsko, ne za učence s mladino, poleg tega se pa z dopušljanjem spriceval na dom napravljajo starišem samo nepotrebni poštni stroški. Naravno je, da se šole tega sklepa morajo držati in da dijaki in učenci, ki so odšli na počitnice na deželo, ne morejo priti sami po spricevala, nikakor pa ne razumemo, zakaj bi mestni dijaki in učenci sami ne mogli priti po spricevala, ampak se bodo tudi tem dostavila po pošti. Še bolj nerazumljivo pa je to, da se to prakticira samo na nekaterih šolah in ne na vseh. Zakaj se delajo izjeme, ali ne veljajo za vse enake odredbe?

— **Moder razpis.** Kraljevi policijski komisariat nam je včeraj dostavil razpis poverjeništa za notranje zadeve deželne vlade v Ljubljani, po katerem se prepoveduje vsako pisanje o pokretu Radičeve propagande v Sloveniji, ne samo ono v prilogi tej propagandi, nego tudi ono proti njej. Deželna vlada torej tudi prepoveduje pobiranje te propagande. Čudna modrost, za navadne zemljane vsekakor nerazumljiva.

— **Proslava Vidovega dne v Parizu.** „Slovenski institut“ je proslavil včeraj zvečer na svečan način Vidov dan.

— **Odstop poslanca Antona Kristana.** Poslanec socialno-demokr. stranke Anton Kristan je odložil svoj mandat, ker odide kot upravitelj na posestvo Belje.

— **„Obznana“ — zakon.** Regent je 28. pr. m. podpisal ukaz, s katerim se je „Obznana“ pretvorila v zakon in bo tedaj veljala tudi v bodoče.

— **Ekspozitura obmejne železniške policije v Mariboru** je bila otvorjena te dni v Spodnjem Dravogradu. Zastavno vodi to ekspozituro komisar mariborske želez. policije g. Pantič.

— **Avstrijski tranzitni promet** preko Maribora v Celovec se izvršuje brez vseh ovir. Potnikov je bilo dosejaj jako malo, ker so tarife za vožnjo čez jug. ozemlje vsled valutne razlike previsoki in se občinstvo rajši poslužuje daljše proge v notranjosti republike.

— **Poslaniška konferenca o razme-rah na naši meji.** Glasom poročila beograjskega presbira je konferenca ambasadorjev dne 30. maja poslala avstrijskemu poslaniku v Parizu noto, v kateri ga pozivlja, naj avstrijska vlada podvzame potrebne mere v smislu člena 33 senžermenske mirovne pogodbe, da se umiri avstrijsko obmejno prebivalstvo. Ta nota je v zvezi z noto naše razmejuvane komisije, v kateri se je pritožila

konferenci ambasadorjev, da organizirane tolpe oboroženih avstrijskih kmetov ovirajo delo komisije, rujejo mejnike in preganjajo tehnično osebje. — V praksi bo ta nota imela malo vspeha, ker je znano, da se „Bauernkommando“ ne zmeni za ukaze dunajske vlade in vodi na lastno pest „zunanjno politiko“ v znamenju sovraštva proti Slovincem in vsemu, kar je jugoslovenskega.

— **Zensko društvo v Mariboru** je prejelo od odbora društva „rdečega križa“ v Beogradu dopis v katerem se razglašja, da se osnuje v Beogradu kurz za bolničarke ki bi trajal 3 leta. Kandidatkinje morajo biti zdrave, ne čez 30 let stare, neozmenjene ali vdova s preskrbljenimi otroci. Zahteva se nižja gimnazija ali tej odgovarjajoča šolska izobrazba. V internatu dobe hrano, stanovanje, uniformo in 100 dinarjev mesečno v prvem letu. Po končanem kurzu jim je služba zasigurana s činovniško plačo in s pravico do penzije. Rok za vlaganje prošelj je do 15. jul. Natančnejša pojasnila daje tajnica gosp. Lipoldova, Ciril-Metodova ulica 18.

— **Podružnica Z. J. Ž. Maribor** opozarja svoje članstvo ter vse sosedne bratske podružnice na njen izlet v Cakovec dne 3. julija 1921. Odhod posebnega vlaka iz Maribora gl. kolodvor točno ob 12.30 uri. Zveza za vlake: V Mariboru za udeležnike iz koroške smeri na vl. št. 414 in za one iz juga na Pragerskem na vl. št. 802. Vrnitev iz Cakovca ob 22. uri in ima vlak na Pragerskem z vzevo na vl. št. 901, ki prevaža takrat potnike. Tovariši, udeležite se tega izleta polnoštevilo, ter vzamite tudi svoje seboj. Vsi na krov! Odbor.

— **Docent dr. Matko ordinira** vsak ponedeljek, sredo in petek od 14.—16. ure, v svoji sprejemnici v Slovenski ulici št. 4.

— **Dečji dan v Mariboru** izkazuje 71.561 kron dohodkov in 4556 kron stroškov, dobiček znaša torej 67.005 kron. Denar se bo porabil v zaščitne namene ubožne dece v območju mariborske državne krajevne zaščite dece in mladine. Glavni vir dohodkov so bili prodani znaki 40.663 K in nabiralne pole 23.216 K. Pri slednjih so bile posebno poštvovalne kot nabiralke g-e članice Slovenskega ženskega društva na prvem mestu gospa Olga Balonova in dr. Lipoldova, dalje gospa Ela Gustinova, dr. Irgoličeva, dr. Ravnikova, Skerlova, Svarcova, dr. Zakrajšekova in druge. Nabrane svote imenovanih gospa presegajo po 1000 K, pri g-ej Gustinovi celo 3.120 kron. Pri nemških sosesčankah ni zaznamovati tolik uspeh, vendar je tudi tu nabrala g-a eksc. Schatzl-ova preko 1000 kron. Prav vsem pa prav prisrčna hvala za poštvovalen trud in pota. Naj omenimo še mlade prodajalke znakov, ki so v hudi vročini neumorne vstrajale in tekmovalne med seboj ter se posebno izkazale zlasti sledeče: Gdč-ne Germek, Beloglavec, Bašelj, Fridrich, Konečnik, Osvatič, Duh, Urbaš, Ulčar, Germek, Falk, Stanzer, Kiffmann, Nassimbeni, Stregar, Lokaj, Kos, Zabavnik, Vodenik, Muha, Golec, Prah, Sorsak, Stadler, Obranc, Kuntner in vse druge, ki jih radi pomankanja prostora ne navajamo. Okolica ni zaostajala za mestom ter prispevala sledeče: Krčevina 4414 kron po g. M. Pučeliku, Studenci 1410 K po g. S. Vokaču, Pobrežje 2174 K po g. J. Klemenčiču, Tezno 1090 K po g. A. Brumenu in Radvanje 1662 K po g. R. Knafliču. Med pozamezniki so prispevali banke vse po 400 K, Posojilnica 1000 K, g. W. Freund 1000 K poleg 800 K na nabiralno polo. Prvi mariborski bioskop 2000 K, mariborska tiskarna znaten popust pri tiskovinah in več drugih manjših prispevkov. Maribor je ta dan pokazal, da ima smisel do ubožne mladine in storil svojo dolžnost, dosegljivo prvenstvo dečjega dne v Sloveniji in presegel se enkrat večjo Ljubljano za 27.000 kron.

— **Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru.** Vpisovanje učencev in učenk za šolsko leto 1921/22 se vrši vsak dan od 4. do 9. julija 1921, od 8. do 10. ure na Zrinjskega trgu št. 1/1. Učenci in učenke, ki doslej še niso obiskovali zavoda, naj prinese poleg zadnjega šolskega izpicevala tudi še krstni ozir., rojstni list. Učenci in učenke izven Maribora se morejo prijaviti in

poslati ravnateljstvu trgov šole predpisane listine tudi pismenim potom. V I. letnik se sprejemajo brez posebnega izpita učenci in učenke, ki so dovršili popolno meščansko šolo ali 4 razrede srednjih šol ali pripravljali razred dvorazr. trgov. šole in so stari vsaj 14 let. Učenci (učenke), ki so dovršili 3. razrede srednje šole ali 2. razred meščanske ali 8. razred ljudske šole in so stari 14 let, se sprejemajo v I. letnik na podlagi prejemnega izpita iz slovensčine, nemščine, računstva, geometrije, prirodopisja, prirodoslovja in zemljepisja. V navedenih predmetih se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobe učenci v pripravljalnem razredu trg. šole. Sprejemni izpiti se bodo vršili samo pričetkom šolskega leta dne 12. septembra točno ob 8. uri. Vsled občutnega pomankanja učnih prostorov in ker sme biti sprejetih v pozamezne razrede le po 40 učencev, ozir. učenk, naj prizadeži ne zamude gori omenjenega roka za vpisovanje.

— **Prepovedan list.** Ministrstvo za notranje stvari je prepovedalo razpečevanje v naši državi listu „Deutchösterreichische Tageszeitung“, ki izhaja na Dunaju in piše proti interesom naše države.

— **Starejšinstvo „Triglava“** se vabi na prijateljski sestanek, ki se vrši v soboto dne 2. julija v gostilni „Maribor.“ (Pri lepem vremenu v vrtu, pri slabem pa v dvorani v pritličju). Dame dobrodošle. Poročalo se bo o slavlju 45 letnice v Celju.

— **Splošno zavarovanje delavcev.** Regent je podpisal zakon o splošnem zavarovanju delavcev. Zakon velja od 1. julija t. l.

— **Trgovski in obrtni zbornični dan.** Trgovski in obrtni zbornični dan se vrši od sedaj naprej vsako sredo v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 8, II. nadstropje. Uradne ure od 9.—12.

— **Potrebnl uradniki.** Rok za vlaganje prošelj za službena mesta pri upravi za zaščito industrijske svojine se je podaljšal do 15. julija t. l.

— **Sprejem gojencev v I. artiljerijsko podoficirsko šolo v Kragujevcu.** Glasom dopisa komande mariborskega vojnega okruha z dne 20. junija 1921, št. 13417 se sprejme letos v I. artiljerijsko podoficirsko šolo v Kragujevcu 200 gojencev. Pogoji za sprejem so isti, kakor za II. artiljerijsko podoficirsko šolo v Mariboru. Natančnejša pojasnila daje vsaka vojaška komanda.

— **Agent državne komisije ruskih beguncev v Mariboru** Boris Smirnov, naslov Strnišče pri Ptuj. „Ruski Tjerem“, naproša vso tovarniške uprave, ravnateljstva bank, razne industrijalce in vsa ostala podjetja, kakor tudi zasebnike, ki bi potrebovali delavne moči, to je ruske begunce, katerim želijo pomoči, da mu blagovolijo poslati naslednja pojasnila: 1. kake vrste moči potrebujejo; 2. koliko; 3. pod katerimi pogoji; 4. možnost dobave hrane, stanovanja in plače; 5. vrsta in mesto dela; 6. znanje katerih jezikov se zahteva; ali zadostuje znanje ruskega jezika in 7. natančen naslov, na katerega se je obrniti glede končnih dogovorov. Med ruskimi begunci se nahajajo spretni inženjirji, tehniki, zeml. emerci, poljedelci in agronomi z višjo izobrazbo in popolni vodje kontoarjev in industrijskih podjetij, profesorji in učitelji, ki posedujejo v vsaki stroki višjo izobrazbo, zdravniki, zobozdravniki, živinozdravniki, glasbeniki in razni mojstri, končno rokodelci in kmetovalci. Večina Rusov je zmožna nemškega, francoskega in angleškega jezika. Pri morebitni ponudbi dela naj se blagovoli upoštevati, da so ruski begunci raztreseni po celem teritoriju države, vsled česar porabi dogovor najmanj 7 dni. Ako zaželi kdo ustne informacije naj se obrne na gospoda Nikeforja Pivljakoviča v Mariboru, Aleksandrova ul. 25 „Adrija“.

— **Klub „Ferijanerjev“** se je ustanovil pri Sv. Trojici v Slov. gor. z namenom rehabilitirati zopet v prejšnjo slavo in moč bivšega župana „Nemca“ trgovca Ferija Goloba. K temu klubu pristopi baje tudi neki „stari“ državni uradnik. Kdor pozna njegovo preteklost, se seve ne čudi.

— **Najdeno.** Našla se je tobačna dora. Dobi se pri policiji.

— **Izgubljeno.** Josip Segula iz Sp. Radvanje je izgubil usnjato listnico s 4000 K vsebine. — Bunc Viktor, kapetan III. orožniške čete je zgubil zlato panцер-verižico, vredno 2000 K.

— **Iz Pobrežja.** Da se seznanijo naši občani z gospodarskim položajem naše občine, se vrši v nedeljo, dne 3. julija t. l. ob 14. uri javen shod v šoli. Vabljeni so vsi vaščani brez razlike strank. Zupanstvo.

— **V Narodnem domu** bo jutri v soboto zvečer koncert. Svirajo tamburaši. Vstopnina se ne pobira. Začetek ob 19. uri. Vabljeni so vsi prijatelji dobre zabave.

— **Kam gremo v nedeljo?** Na Pesnici se vrši v nedeljo popoldne velika narodna veselica. Prirede jo tammošnja društva „Obmejni zvon“ in druga. Prireditve bo v velikem stilu in so na sporedu zane zanimive točke. Pričakovati je zlasti obilen obisk iz Maribora. Nedeljski izletniki naj se tedaj podajo v Pesnico, kjer bodo našli obilo zabave. Vozijo posebni in redni vlaki in sicer: vlak št. 72 odhod iz Maribora 15.30, vozi do Pesnice; vlak št. 74 odhod iz Maribora ob 22. uri, odhod iz Pesnice 22.11 vozi do St. Ilja; vlak 77 odhod iz St. Ilja 22.40, odhod iz Pesnice 22.57; redni osebni vlak št. 75 odpelje ob 14.43.

Kultura in umetnost.

Dramatična šola Slov. narodnega gledališča v Mariboru. Z ozirom na to, da je večina gojencev-dijakov radi šolskega sklepa morala odpotovati iz Maribora, se II. produkcija privatne Skrbniškove dramatične šole ni vršila. — Ker se pa ustanovi s prihodnjo sezono gledališka dramatična šola, se sprejmejo gojenci imenovane privatne šole v II. tečaj, medtem ko bodo na novo priglasi posečali I. tečaj. Javna produkcija II. tečaja se vrši kmalu v začetku sezone. Vpisovanje bo dne 15. avg. t. l. Za upravo Nar. gledališča v Mariboru Milan Skrbinšek, vodja drame.

Kino.

One, ki živijo od ljubezni. V I. mariborskem bioskopu se bo predvajala v soboto 2. t. m. ter v nedeljo, ponedeljek in torek velikansko zanimivo in umetniško dovršeno dramo, ki nosi naslov „One, ki živijo od ljubezni“. Na omenjene dni so bo predvajal prvi del, ki je samo za odrasle. V glavni vlogi te velike drame nastopa Ester Carena.

Mariborska porota.

Maribor, 27. junija.

1. 27letni Stefan Pilko je kot mizararski pomočnik pri zadrugi mizarjev v Mariboru pred Veliko nočjo ukradel vodji tega podjetja Karolu Uzarju iz trgovine, kamor ni imel razven omenjenih nihče drugi dostop, cigaretno dozo, robec in nož ter zraven tega ključ od železne blagajne. 26. marca je pustil okno odprto, da je lahko po noči nato splezal skozi in tako zamogel odpreti blagajno, do katere je ključ itak že imel in ukradel iz nje 4000 kron in denar potrošil. — Obtoženec je vse priznal; vzrok tatvine je bila pičila plača, s katero ni mogel izhajati. Ker so porotniki vprašanje na krivdo potrdili, ga je sodni dvor obsodil na 8 mesečno težko in poostreno ječo.

2. Frančiška Simonič, a ona trdi, da se piše Gorjanci, 35 let stara, a že siva, izživela ženska, je bila radi tatvine in goljufije že 23krat predkaznovana. Roma iz kraja v kraj, živi od tatvine; ko je bila še mlajša in lepa, se je preživljala tudi z vlačugarstvom. Kriv njenega zagrešenega življenja je nek mož, ki jo je še mlado zapeljal in zavrgel. Obtožba jo dolži pred porotniki osmih zločinov. Kradla je po gostilnah, kjer je prenočevala, prte, tjuhe, obleko in podobno. Ukradla je Josipu Muleju v Rušah odeje, prevleke, v Konjicah pri Martinu Merkušu, dalje pri Sv. Ani, v Ljutomeru, pri Sv. Trojici, v Slemenu, v Pušencih itd. Obtoženka priznava le tatvino v Rušah, Konjicah in v Slemenu, medtem ko vse drugo vkljub temu, da jo je nad deset prič zanesljivo spoznalo, odločno taji. Porotniki so kljub temu vsa vprašanja potrdili. Kazen pet let težke, poostrene ječe.

Danes vsi na koncert v Narodni dom. Vstop prost.

Milko Kosič.

Sport.

: Internacionalna tekma med I. slovenskim sportnim klubom „Maribor“ in „Grazer Athletiksportklubom“ se odigra danes v petek 1. julija ob 18. uri na igrišču „Maribora“ v Ljudskem vrtu.

: Francosko izbrano moštvo je bilo v revanš-igri v Zagrebu zopet poraženo in sicer tokrat z rezultatom 4:1

: Kolesarska dirka Ljubljana — Maribor se vrši v nedeljo 10. julija. Odprta za vse klube Jugoslavije. Vozijo lahka, težka skupina, in seniori. Start je ob 6. uri zjutraj. Cilj v Mariboru okrog 11. ure pred železnico. Prijave s prijavnino K 20.— naj se pošljejo na Fr. Ogrin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14. Razpisanih je 8 daril. Po dirki se vrši v Mariboru sestanek tamošnjih kolesarjev v svrhu ustanovitve kolesarskega kluba.

: Turisti, pozor! Dostop od Savinjskega sedla skozi Zrelo v Češko kočjo je nemogoč, ker so plazovi porušili pota ter je letos v Savinjskih alpah izvanredno mnogo snežišč. Češka kočja še ni obiskovana.

: Izlet na Urško. Odsek amatertografov Marib. podr. S.P.D. priredi izlet na goro Urško. Odpelje se v soboto, dne 2. julija ob 15. uri do Guštanja ter krene takoj na vrh. Povratak v Slovenjgradec, odkoder se odpeljemo ob 18.34 ter imamo zvezo s koroškim vlakom. Medpotoma tekmovalno slikanje. Clani in prijatelji odseka dobrodošli. — Rotter.

: Sport. Izšla je 26. številka ter prinaša: Sportna vzgoja mladine v Ameriki. — Sturm (Gradec) - Ilirija. — Početki nogometa. — Svetovno prvenstvo v nogometu. — Propozicije zagrebškega kasaškega društva za prvi meting 3., 5. in 10. julija. — Lakoatletski meting za prvenstvo akademičara kraljevine SHS. — Sportna poročila. — Razno. —

Ne pozabi naročnine!

Gospodarstvo.

Borza 30. junija.

Zagreb: Berlin 201—202, Italija 724—725, London 553—559, New York 146.25—147, Pariz 1190—1210, Praga 202.50 do 203, Svica 2460—2465. Valute: Ameriški dolarji 144.50—145, avstrijske krone 22.50—0, carski rublji 31—32, češko-slovaške krone 201—205, francoski franki 1150—0, napoleonid. 475—479, nemške marke 208—210, romunski leji 242—0, souvereigni 255, italij. lire 720—724, turške lire 480.

Dunaj: Ameriški dolarji 718—722, nemške marke 971—977, angleški funti 2690—2710, francoski franki 5810 do 5850, italijanske lire 3547.50—3567.50, jugoslovanski dinarji 1897—1917, poljske marke 36—38, švicarski franki 12.775—12.225, češkoslovaške krone 971—977, madžarske krone 270.75 do 273.75.

Curih: Berlin 7.90, New York 593, London 22.21, Pariz 47.55, Milan 29.—, Praga 8.—, Budimpešta 2.10, Zagreb 3.85, Varšava 0.30, Dunaj 1.—, avstrijske žigosane krone 0.84.

g Mariborski trg. Sejmsko poročilo od 28. junija: Prignalo se je: 132 volov, 8 bikov, 214 krav, 24 telet in 9 konjev. Skupaj 219 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže sledeče: Debeli voli 15 do 18 K, poldebeli voli 13 do 14 K, plemenski voli 10 do 12 K, biki za klanje K 10 do 11, klavne krave debele 11 do 13 K, plemenske krave 10 do 11 K, molzne krave 10 do 14 K, breje krave 12 do 14 K, mlada živina 12 do 14 K, teleta 8 do 10 K, plemenske svinje 24 do 26 K, poldebele svinje za zakol 1 kg mrtve teže 26 K; krave za klobase 1 kg žive teže od 6 do 8 K. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg 26 K, II. vrste 24 K; meso od bikov, krav, telic 24 K; telečje meso I. vrste 18, brez kosti 21 K, II. vrste 16 K; svinjsko meso sveže 32 K.

g Italijansko-jugoslovanski dogovor in Interesi Reke. Pod tem naslovom bere rimski dopisnik „Corriere della Sera“ prav pošteno levite Rečanom. Dopisnik pravi, da na Reki govore hipernacionalisti, da je Italija oškodovana Reko, jugoslovanski trgovci s svoje strani pa očitajo Jugoslaviji, da škoduje jugoslovanskim interesom. Iz tega se vidi, da ni resnica ne pri enih in ne pri drugih in da jo je treba zagrabit v sredini. In na to opominja Rečane, da je Reka živela le vsled posebnih določil, po katerih je morala 35 odstot. vsega skupnega uvoza Avstro-Ogrske monarhije preko Reke. To je odpadlo. Danes pa mora Reka misliti na gospodarske interese, ki jo vežejo na Jugoslavijo. Nesmiselno je vendar zahtevati, da bi se Jugoslavija posluževala reškega pristanišča, če ne bi imela tu nobene besede, ko ima vendar številne in dobre luke ob Adriji. Zato naj uvidijo Rečani gospodarski položaj in naj prenehajo s svojimi pretiravanji. Zdi se nam, da je vedno bolj in bolj potrebna naša pazljivost, ker Timeo Danaos!

g Brezposelnost na Angleškem. „Daily Herald“ prinaša o brezposelnosti na Angleškem sledeče podatke, po katerih je tačas nezaposlenih 1.250.000 rudarjev, 1.500.00 strojnih delavcev, 100.000 tiskarskih delavcev, 1.000.000 poljedelskih delavcev, 500.000 delavcev v tvornicah za bombaž, 94.000 delavcev v plinarskih, 125.000 delavcev v pristaniščih, 100.000 transportnih delavcev, 70.000 nastavljenec državnih železnic, 20.000 mizarjev v ladjedelnicah i. dr. Dasiravno odpade od teh precejšnji del na račun gospodarske krize, so ostali brezposelni samo radi tega, ker se protivijo znižanju mezd in zategadelj stavkajo.

g Anglija za trgovino z nami. „Times“ prinaša poziv, naj angleški trgovci osvoje bogat jugoslovanski trg. Dosedaj ima Italija prvenstvo, tudi njo je treba izpodrinuti in zato se naj dovoli trgovcem potrebne kredite. Konkurenca med Italijani in Angleži bi nam sigurno zelo koristila.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Tovarna kemičnih izdelkov v Krasniku:

Kristalna soda
Glauberjeva sol, halc. i. krist.
Grenka sol, prosta
Pralni prašek
Natrijev in kalijev soliter
Zelena in modra galica
Superfosfat
Kalijeva sol
Prstene barve
Antichlor
Chromkali
Žveplena kislina
Črnila v vseh vrstah in barvah
Stampiljska barva brez olja
Gummi arabicum
„Neosan“, terpentinova krema za čevlje
Modrilna esenca
Črnilo za usnje 892 2—1

Velika izbira!

Moško perilo, čevlje, obleke, klobuke, pasove, dežnike, palice za sprehanje, tržne torbice, potovalne košare ter razno galanterijo kupite najceneje pri tvrdki

JAKOB LAH

854 Maribor 10—8
Glavni trg št. 2.

Gurte za roló

trakovi in vrvice za žaluzije, usnjate žoge in pneumatike za nogomet pri 845

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova c. 13.

Mala oznanila.

Salonska suknja se proda pri hišniku v Narodnem domu. 890
Novo pohištvo se proda po polovični ceni v Sodni ulici št. 32-I. Na ogled od 12—14. in 18.—19. ure. 885 2—2
Posestvo se da v najem, eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 oralov zemlje in potrebnih gospodarskih poslopj, vse job okrajni cesti. Naslov v upravi. 895 7—1
Našla se je dne 29. junija damska ura v Sodni ulici. Pojasnila v upravi. 891 3—1
Vila s 7 sobami za eno družino, v katero se lahko takoj vseli, se proda. Vpraša se v upravi lista. 887 6—2
Lahko motorno kolo (Motor-Reve) z 2 cilindri, dobro ohranjeno, se proda. Dravske ulica 11, gostilna.

V gostilni Pšunder v Radvanju

se vrši v nedeljo, dne 3. julija

VRTNI KONCERT

Mrzla in topla kuhinja in prvovrstna vina (Ljutomerčani)
Za obilen obisk se priporoča
897
gostilničarka.

Pozor! Pozor!

V mesnici Izidorja Copetti, Mesarska ulica št. 5, se dobi dnevno sveže klančeno meso, in sicer

1 kg za guljaš . . . . . K 8.—
1 „ „ kuho . . . . . K 10.—
1 „ „ zrezek . . . . . K 12.—
1 „ „ raztopljene masti K 26.—

Obenem naznanjam, da se dobi v moji gostilni, Vojna ulica št. 5, zelo dobro hrano v abonementu in sicer: Zajutrek, kosilo in večerja za K 16.—.

S spoštovanjem

896 2—1

Izidor Copetti.

Naznanilo!

Razprodaja radi izpraznitve raznovrstnih premetov za ročna dela, predtiskanih in izgotovljenih ročnih del, kakor tudi šolskih in pisarniških potrebščin pri 716

Viljemini Berl, Solska ulica št. 4

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pristaniška ulica 2.

KNJIGOVEZNIKA

MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRSBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Telefon št. 376

Spedičija vseh vrst. :o: Carinska agentura in carinske reklamacije. :o: Vskladniške vsakovrstnega blaga. :o: Mednarodni prevozi. :o: Seffere z patentiranimi pohištenimi vozovi na vse strani. :o: Spedičijsko dostavno pošljetje južno železnice.

Spedičijsko dostavno pošljetje južno železnice.

„BALKAN“

delniška družba za mednarodna transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Brzojav. naslov: Spedibalkan.

Predprodaja vozovnic

:o: za vse proge južne in državne železnice. :o:

Skladnišče spojeno s trom južno železnico, Aleksandrova cesta št. 70.

Največje domače spedičijsko podjetje!

Lastnik in izdajatelj: „Konzorci Tabor“. — Tiska: Mariborska tiskarna d. o.